

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/121538,W-Krakowie-stanal-pomnik-Pla-Telekiego-premiera-Wegier-przyjaciela-Polski.html>

21.02.2024, 07:00

W Krakowie stanął pomnik Pála Telekiego, premiera Węgier, przyjaciela Polski

4 listopada 2020 r. na terenie Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie stanęła rzeźba przedstawiająca hrabiego Pála Telekiego, dwukrotnego premiera Węgier (1920-1921 i 1939-1941), wielkiego przyjaciela Polski, który pomagał nam w czasie wojny polsko-bolszewickiej, a także w obliczu niemieckiej agresji w 1939 r.

Uroczystość odsłonięcia rzeźby przy ul. Rajskiej 1 w Krakowie (od strony parkingu) wraz z wydarzeniami towarzyszącymi miała się odbyć 9-10 listopada 2020 r., w przededniu Narodowego Święta Niepodległości, ponieważ hrabia Teleki dobrze zasłużył się dla Rzeczypospolitej. Z powodu sytuacji epidemiologicznej ceremonia została jednak przesunięta na późniejszy termin. Natomiast od 5 do 24 listopada na terenie biblioteki przy ul. Rajskiej prezentowana będzie plenerowa wystawa „Pál Teleki i Polska”, przygotowana przez Węgierskie Archiwum Narodowe oraz Archiwum w Segedynie, udostępniona w Polsce przez krakowski IPN.

Pálowi Telekiemu zawdzięczamy m.in. transporty z amunicją i wyposażeniem wojskowym, które Wojsko Polskie otrzymało od rządu węgierskiego w czasie wojny polsko-bolszewickiej. Gdy po raz drugi sprawował urząd premiera, latem 1939 r. nie wahała się odmówić Hitlerowi udziału w zbrojnej agresji na Polskę. Po ataku Niemców i Sowieców, to za sprawą Telekiego, Węgry przyjmowały uciekających polskich żołnierzy i ludność cywilną.

W 2001 r. hrabia Teleki został pośmiertnie odznaczony Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej.

Uhonorowanie węgierskiego premiera było możliwe dzięki współpracy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego i Sejmiku Województwa Małopolskiego, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej w Krakowie oraz Oddziału IPN w Krakowie. Inicjatorami przedsięwzięcia były komitety Honorowy oraz Społeczny Budowy Pomnika Pála Telekiego w Krakowie. Dzieło wykonał prof. Stefan Dousa. Rzeźba została sfinansowana z dotacji celowej Województwa Małopolskiego.

- [Węgiersko-Polski Komitet Opieki nad Uchodźcami \(1939-1944\). Czytaj na portalu IPN przystanekhistoria.pl](#)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)

4.11.2020 w Krakowie
staną: pomnik Pála
Telekjego. Fot. Janusz
Śięzak (IPN)